

Адвокатська етика в мережі Інтернет

Основні положення про роль адвокатів (ООН)

- ✓ професійні асоціації адвокатів відіграють важливу роль у підтримці професійних стандартів та етичних норм (преамбула)
- ✓ уряди, професійні асоціації адвокатів та навчальні інститути мають забезпечити адвокатам знання етичних обов'язків (п. 9)

Основні положення про роль адвокатів (ООН)

- ✓ професійні асоціації мають кооперуватися з урядами для забезпечення права кожного на рівний та ефективний доступ до юридичної допомоги, щоб адвокати, за відсутності недоречного стороннього втручання, були здатні давати поради й допомагати своїм клієнтам згідно із законом, визнаними професійними стандартами та **етичними правилами** (п. 25)
- ✓ всі дисциплінарні процедури повинні бути визначені відповідно до кодексу професійної поведінки, іншими визнаними стандартами та **етичними нормами** юридичної професії (п. 29)

Основні положення про роль адвокатів (ООН)

- ✓ уряди мають забезпечити адвокатам виключення можливості піддавати покаранню або погрожувати його застосуванням та можливості обвинувачення, адміністративних, економічних й інших санкцій за дії, вчинені відповідно до **етичних норм** (пп. «в» п. 16)
- ✓ при здійсненні своїх прав на свободу висловлювань та об'єднань в асоціації адвокати повинні керуватися законом, визнаними професійними стандартами та **етичними правилами** (п. 23)

Хартія основних принципів європейської адвокатської професії

- a) незалежність адвоката і свобода адвоката щодо ведення справи клієнта
- b) право і обов'язок адвоката зберігати конфіденційність справ клієнта та дотримуватися професійної таємниці
- c) уникнення конфлікту інтересів як між різними клієнтами, так і між клієнтом і адвокатом
- d) честь і гідність адвокатської професії, добросовісність та бездоганна репутація окремого адвоката

Хартія основних принципів європейської адвокатської професії

- e) лояльність до клієнта
- f) справедливе ставлення до клієнтів у питаннях гонорару
- g) професійна компетентність адвоката
- h) повага до колег по професії
- i) повага до верховенства права та справедливого здійснення правосуддя
- j) саморегулювання адвокатської професії

Закон України «Про адвокатуру»

- ✓ обов'язок адвоката суворо додержуватись правил адвокатської етики в своїй професійній діяльності в тексті Присяги (ст. 15)

Закон України «Про адвокатуру та адвокатську діяльність»

- ✓ кваліфікаційний іспит полягає у виявленні особи, яка виявила бажання стати адвокатом, в тому числі, теоретичних знань з ПАЕ (ч. 2 ст. 9)
- ✓ обов'язок дотримання ПАЕ є в оновленому тексті присяги адвоката (ч. 1 ст. 11)
- ✓ під час здійснення адвокатської діяльності адвокат має право вчиняти будь-які дії, не заборонені законом, ПАЕ та договором про надання правової допомоги (ч.1 ст. 20)
(ч.1 ст. 20)

Закон України «Про адвокатуру та адвокатську діяльність»

- ✓ обов'язок дотримання ПАЕ - один з професійних обов'язків адвоката (п.1 ч.1 ст.21)
- ✓ зміст договору про надання правової допомоги не може суперечити ПАЕ (ч. 5 ст. 27)
- ✓ адвокату забороняється укладати договір про надання правової допомоги і він зобов'язаний відмовитися від виконання договору у разі, якщо результат, досягнення якого бажає клієнт, або засоби його досягнення, на яких він наполягає суперечать ПАЕ (п. 2 ч. 1 ст. 28)

Закон України «Про адвокатуру та адвокатську діяльність»

- ✓ порушення ПАЕ є дисциплінарним проступком (п. 3 ч. 2 ст. 34)
- ✓ систематичне або грубе одноразове порушення ПАЕ - зупинення права на заняття адвокатською діяльністю (п. 3 ч. 2 ст. 31)
- ✓ таке ж порушення, що підриває авторитет адвокатури України - позбавлення права на заняття адвокатською діяльністю (п. 4 ч. 2 ст. 32)
- ✓ затвердження ПАЕ – виключна компетенція з'їзду адвокатів України (п. 3 ч. 7 ст. 54)

Порядок підвищення кваліфікації адвокатів України*

- ✓ адвокат має отримати не менше ніж 6 залікових балів з необхідних 30 за навчання з етики та стандартів професійної діяльності протягом 3-х річного періоду оцінювання підвищення кваліфікації (ч. 5 п. 14)

*Затверджений рішенням РАУ від 16 лютого 2013 року № 85, зі змінами та доповненнями затвердженими рішеннями РАУ: від 27 вересня 2013 року № 219, 26 лютого 2016 року № 67, 13 червня 2016 року № 167

Правила адвокатської етики (ПАЕ)

- ✓ ПАЕ від 1.10.1999 р. (преамбула, 10 розділів, 81 ст., терміни, 10 принципів)
- ✓ ПАЕ від 17.11.2012 р. (преамбула, 10 розділів, 67 ст., 8 принципів, ч. 2 ст. 63)
- ✓ ПАЕ від 9.06.2017 р. (преамбула із змінами, 11 розділів, 70 ст., 8 принципів, Інтернет + соціальні мережі (10 принципів)

розділ VIII ПАЕ (ст. 57-60)

- ✓ принципи поведінки адвокатів у соцмережах (ст. 57)
- ✓ незалежність, професійність та відповідальність (ст. 58)
- ✓ чесність, стриманість, коректність, гідність (ст. 59)
- ✓ толерантність та терпимість, корпоративність, збереження довіри суспільства, конфіденційність, недопущення будь-яких проявів дискримінації (ст. 60)
- ✓ Закон України «Про адвокатуру та адвокатську діяльність»
- ✓ як це може регулюватись по іншому?

розділ VIII ПАЕ (ст. 57-60)

- ✓ Facebook, Twitter, LinkedIn, Pinterest, Google Plus+, Tumblr, Instagram, Flickr, MySpace – **ОК**, **ЯКЩО**:
 - не завдавати шкоди **авторитету адвокатів (?)** та **адвокатури в цілому (?)**
 - дотримуватись **професійних обов'язків***, передбачених чинним законодавством України, ПАЕ, **рішеннями З'їзду адвокатів України та РАУ (?)**

*Див.: ст. 21 Закону України «Про адвокатуру та адвокатську діяльність»

принципи поведінки у соцмережах

- ✓ незалежність
- ✓ професійність
- ✓ відповідальність
- ✓ чесність
- ✓ стриманість та коректність
- ✓ гідність
- ✓ недопущення будь-яких проявів дискримінації
- ✓ толерантність та терпимість
- ✓ корпоративність та збереження довіри суспільства
- ✓ конфіденційність (ст. 57)

принципи поведінки у соцмережах та принципи ПАЄ

Інтернет та соцмережі

- ✓ **незалежність**
- ✓ професійність
- ✓ відповідальність
- ✓ чесність
- ✓ стриманість та коректність
- ✓ гідність
- ✓ недопущення будь-яких проявів дискримінації
- ✓ толерантність та терпимість
- ✓ корпоративність та збереження довіри суспільства
- ✓ **конфіденційність**

Принципи ПАЄ

- ✓ **незалежність** та свобода адвоката у веденні справи клієнта
- ✓ дотримання законності
- ✓ ~~домінантність~~ пріоритет інтересів клієнта
- ✓ неприпустимість конфлікту інтересів
- ✓ **конфіденційність**
- ✓ компетентність та добросовісність
- ✓ ~~чесність~~ та порядність
- ✓ повага до адвокатської професії
- ✓ ~~культура поведінки~~
- ✓ вимоги до рекламування адвокатської діяльності

незалежність, професійність та відповідальність (ст. 58)

- ✓ наслідки спілкування для професійної незалежності у майбутньому (?)
- ✓ обмеження, в частині повноти та сприйняття інформації, забезпечення її конфіденційності та збереження (?)
- ✓ обережно здійснювати адвокатську діяльність шляхом надання правової допомоги, професійних порад та юридичних консультацій, адресованих та/або доступних необмеженому колу (?)
- ✓ враховувати параметри конфіденційності з метою відповідального їх використання, моніторингу та регулярного аналізу (?)
- ✓ оцінити чи є обраний засіб спілкування належним для отримання бажаного результату (?)
- ✓ враховувати контекст, потенційну аудиторію та забезпечити чіткість та однозначність коментарів (?)
- ✓ обережно відноситись до коментарів, які можуть відображати позицію, що протилежна позиції клієнта (!!!)
- ✓ виключити можливість виникнення конфлікту інтересів при встановленні контактів та спілкування з клієнтами, колегами, судьями, процесуальними опонентами та іншими особами та їх об'єднаннями (?)

чесність, стриманість, коректність, гідність (ст. 59)

- ✓ дотримуватись високих стандартів чесності (???😊😊😊)
- ✓ пам'ятати про наслідки їх невиконання для професійної репутації та авторитету адвокатури в цілому (?)
- ✓ проявляти властиву професії стриманість, обережність та коректність при встановленні контактів (?)
- ✓ не допускати публічного надання коментарів адвокатами (у який спосіб ?) під час здійснення адвокатської діяльності, а так само і в якості особистих суджень, позицій іншого адвоката/представника у справі, в якій вони не беруть участі (???).
- ✓ під час надання коментарів адвокатами по конкретним справам необхідно щоб такі коментарі не порушували положень чинного законодавства, ПАЕ, рішень 3'їзду адвокатів України, РАУ, а також відповідали вимогам до адвокатів та адвокатської діяльності, що встановлені чинним законодавством, ПАЕ, рішеннями 3'їзду адвокатів України та РАУ (?)

чесність, стриманість, коректність, гідність (ст. 59)

- ✓ висловлювання не повинні мати притаманний (кому ? 😊) правовий нігілізм, будь-який вид агресії, ворожнечі і нетерпимості (?)
- ✓ вести себе шанобливо і не допускати образливої поведінки
- ✓ будь-які заяви, коментарі повинні бути відповідальними, достовірними і не вводити в оману

**толерантність та терпимість, корпоративність,
збереження довіри суспільства,
конфіденційність, недопущення будь-яких
проявів дискримінації (ст. 60)**

- ✓ забороняється (!) використовувати обмеження у визнанні, реалізації або користуванні правами і свободами в будь-якій формі за ознаками раси, кольору шкіри, політичних, релігійних та інших переконань, статі, віку, інвалідності, етнічного та соціального походження, громадянства, сімейного та майнового стану, місця проживання, мовними або іншими ознаками, які були, є та можуть бути дійсними або припущеними, крім випадків, коли таке обмеження має правомірну, об'єктивно обґрунтовану мету, способи досягнення якої є належними та необхідними (?)
- ✓ повинен здійснювати спілкування з повагою, прийняттям та правильним (!) розумінням різноманіття культур світу, форм самовираження та засобів прояву людської індивідуальності (?)
- ✓ повинен (!) без агресії сприймати думки, поведінку, форми самовираження та спосіб життя іншої людини або/та опонента

**толерантність та терпимість, корпоративність,
збереження довіри суспільства,
конфіденційність, недопущення будь-яких
проявів дискримінації (ст. 60)**

- ✓ з розумною стриманістю і неухильним дотриманням принципів і норм професійної поведінки адвокатів та традицій української адвокатури ставитися до підписання колективних листів і звернень, а також до участі в інших колективних акціях ☺
- ✓ не слід здійснювати заяв від імені адвокатської спільноти і видавати свою думку за її спільну думку (це прерогатива керівників НААУ ☺)
- ✓ враховувати чи відповідають дії в соціальних мережах іміджу та статусу адвоката (?)
- ✓ зобов'язаний створити умови і вжити всіх можливих заходів для максимального захисту будь-якої інформації, яка отримується та передається та будь-якої іншої інформації, що становить предмет адвокатської таємниці
- ✓ не допускається розміщення інформації в публічному доступі без попередньої письмової згоди клієнта

Закон України «Про адвокатуру та адвокатську діяльність»

- ✓ обов'язок дотримання ПАЕ - один з професійних обов'язків адвоката (п. 1 ч. 1 ст. 21)
- ✓ порушення ПАЕ - дисциплінарний проступок (п. 3 ч. 2 ст. 34)
- ✓ систематичне або грубе одноразове порушення ПАЕ - зупинення права на заняття адвокатською діяльністю від 1 місяця до 1 року (п. 3 ч. 2 ст. 31)
- ✓ таке ж порушення, що підриває авторитет адвокатури (???) України - позбавлення права на заняття адвокатською діяльністю (п. 4 ч. 2 ст. 32)

Як це може регулюватись по іншому?

Див.:

- ✓ Міжнародні принципи поведінки в соціальних мережах для юридичних професій (IBA International Principles on Social Media Conduct for the Legal Profession), прийняті Радою Міжнародної асоціації юристів 24 травня 2014 року
- ✓ Правила поведінки адвокатів у інформаційно-телекомунікаційній мережі «Інтернет» затверджені Радою ФПА РФ від 28 вересня 2016 року

weua

Перша Українська
Соціальна Мережа

Міжнародні принципи поведінки в соціальних мережах для юридичних професій (ІВА)

- ✓ соціальні медіа:
 - ✓ майданчик для обговорення
 - ✓ доступ до безмежної аудиторії
 - ✓ нові можливості та ризики для юридичної професії
- ✓ 6 базових принципів
 - ✓ незалежність
 - ✓ доброчесність
 - ✓ відповідальність
 - ✓ конфіденційність
 - ✓ зміцнення довіри до професії у суспільстві
 - ✓ корпоративна політика

Міжнародні принципи поведінки в соціальних мережах для юридичних професій (ІВА)

- ✓ аналогія з реальним життям
- ✓ необхідність слідкувати за своєю поведінкою як у реальному житті
- ✓ не робити чи не казати в мережі те, чого б не зробили чи не сказали у реальному житті !!!

Дякую за увагу!

